

considerau și-i urau pentru-că au căzut dela legea lor și-i țineau de oameni rei. (Un elev va repeti întreagă partea aceasta.)

II. Ascultați acum istorioara!

Și a fost când trecea Isus prin mijlocul Samariei și al Galileii (arată pe mapă) și intră într'un sat l-a întîmpinat zece bărbați leproși. Ei au stat de departe și au ridicat glas zicînd: „Isuse învățătorule, îndură-te spre noi.“ Și văzîndu-i Isus le-a zis: „Mergeți și vă arătați preoților.“ Și au fost că mergînd ei s'au curățit!

Să vedem ce au făcut cei vindecați! Ascultați mai departe.

Și unul dintrînșii vezînd că s'a vindecat, s'a întors mărînd pe Dzeu cu glas mare. Și a căzut cu fața la picioarele lui Isus și i-a mulțămînt. Și acesta era Samaritanul.

Isus însă i-a zis: „Au nu zece s'au curățit? Dară cei noaue unde sînt?“ Nu s'au aflat se dee mărîre lui Dzeu, decăt numai acest strein. Și i-au zis lui: „Scoală-te și mergi, credința ta te-a mîntuit.“ (Istoriașirea se repețese de catechet resp. învățătoriu)

Care dintre voi, poate se mi-o spună acum? (Istoriașirea fiind scurtă și ușoară, reproducerea se va face de un elev de mijloc și unul slab.)

Aprofundare. Pentru-ce stau de departe cei 10 bărbați? Fiînd-că s'au dus se-l roage pe Isus ca se-l vindece, ce credeau ei despre el? Fost-au cei 10 bărbați toți Iudei ca Isus? Vindecatu-i-a Isus pe toți ori a lăsat pe vr'unul nevindecat? Pentru-ce i-au vindecat pe toți? Isus iubese pe toți deopotrivă chiar și pe Samaritan. Ce le-a zis când le-a împlinit rugarea? Pentru-ce îi trimite Isus la preoți? Ca preoții se-l declare de însănătoșați și se le dee yoie se se întorcă în sinul familiei lor. Dar ei nu erau încă însănătoșați când Isus i-a trimis la preoți, și încă bolnavi fiînd puteau ei cere se-l declare de vindecați? Nu! Însuși ei au crezut că se vor vindeca și s'au și vindecat. Deoarece ei aveau credință tare în puterea vindecătoare a lui Isus ce vor fi gîndind ei pe cale în cugetul lor? Ce vor fi simțind ei în inima lor? Ghiciți! Se cugetăm la mirarea preoților și a orașenilor când îi vor vedea vindecați, apoi la bucuria ce vor simți părinții, frații și surorile, rudeniile și cunoscuții lor când îi vor vedea intrînd în casă. Ei înșiși se bucurau, că vor scăpa acum de teribila boală și de moartea sigură ce-i aștepta. După ce s'au văzut vindecați cui aveau se mulțămescă bucuria ce o simțau? Ce sciți din istorioară, că s'a întemplat? Așa-i numai unul preamăresce pe Dzeu (oare pentru-ce?) și mulțămescă mîntuitorului. Și acesta e tocmai Samaritanul, dela care mai puțin ne-am așteptat; pentru el mulțămînta e lucru mai de capetenie decăt bucuria de a se vedea cîm mai în grabă în mijlocul rudeniilor, prietenilor și cunoscuților.

Cînd a văzut Isus că numai Samaritanul se întorcă, ce va fi simțit în inima sa? Deoparte bucurie pentru-că cel puțin unul s'a găsit se-l mulțămescă și acela e tocmai Samaritanul, dela care mai puțin s'a așteptat; de altă parte durere căci tecmai Iudeii, cari se țineau pe sine de oameni pioși și virtuoși uită de binefacerea primită și sînt nemulțămitori. Dar bine, pentru ce-i pare rău lui Isus,

că acei noie nu au venit, poate doria el ca se-l laude și preamărescă pe dînsul? Nu, pentru-că el zice: „Nu s'a aflat se dee mărîre lui Dzeu?“ Așadar nu-i pare rău lui Isus pentru sine, ci pentru Dzeu și încă pentru cineva. Pentru cei noaue căci ce trebuia se cugete Isus despre nisce bărbați, cari uită se mulțămescă aceluia care i-a mîntuit de cea mai mare nenorocire, ba chiar de moarte? Că aceia numai oameni pioși și virtuoși nu se mai pot face.

Cum îl judecați (ce însușiri ale lui Isus cunoașteți) pre Isus din istorioara aceasta? Isus e plin de iubire și de îndurare față de toți oamenii. Spune, pentru-ce zici (motivează-ți judecata) că Isus e plin de iubire și îndurare față de toți? Cum sînt cei noaue Iudei? Ei se roagă de Isus se le dee ajutoriu, fiînd-că cred că Isus li-l poate da, prin urmare sînt oameni *credincioși*; dar vindecîndu-se uită de binefacerea primită și nu merg la mîntuitoriu lor se-l mulțămescă: sînt *nemulțămitori* sau *nerecunoscători*. Cum e Samaritanul? El crede în Isus de aceea se și vindecă, apoi îndată aleargă la Isus și-i mulțămescă și preamăresce pe Dzeu: Samaritanul e prin urmare om *credincios și mulțămitoriu*.

III. Din istorioara aceasta cunoscem noi cîți-va oameni cari au primit o mare binefacere dela Isus și dela Dzeu; despre cine am mai învățat noi că au primit binefaceri del Dzeu? Ce bine a făcut Dzeu lui Adam și Evei? S'au arătat ei mulțămitori lui Dzeu sau nu? Pentru-ce zici că nu? Ce bine a făcut Dzeu lui Noe și fiilor sei? Cum s'a arătat el? Cine a mai primit binefaceri dela Dzeu? Cum s'a arătat Avraam? Cine a mai primit încă și cum s'a arătat pentru ele? Pentru ce zici că poporul izrailean s'a arătat nemulțămitori lui Dzeu, pentru-că l'a scos din robia Egiptului și l-a condus în mod minunat etc.? Ce sciți din istorioara de azi cîți s'au arătat mulțămitori și cîți nerecunoscători? Dar dintre ceialaltă, cari încă au primit binefaceri, cîți s'au arătat mulțămitori? Așa-i numai foarte puțin s'au arătat recunoscători, cei mai mulți au uitat binefacerile primite. De acest adevăr că cei mai mulți sînt nerecunoscători, s'a convins și psalmistul și de aceea se îndeamnă pe sine și pe noi zicînd:

IV. Ps. 103, 2. Laudă sulete al meu pre Domnul și nu uita toate binefacerile lui. (Se repețese de 2—3 elevi.) Noi am mai învățat un vers cam de acest cuprîns care scie se mi-l spună? Ps. 106, 1. Lăudați pre Domnul mulțămînti Domnului că e bun, că în veac e îndurarea lui.

V. Ce binefaceri am primit noi dela Dzeu? Așa e dela Dzeu avem cele mai multe binefaceri, căci el ni-a înzestrat cu suflet nemuritoriu și cu trup mai perfect decăt pe toate celelalte ființe, el ne dă toate cele trebuincioase pentru susținerea noastră, el ni-a trimis și noaue pe Mîntuitoriu Isus Christos. Ce bine ni-a făcut noaue Isus Christos? Cum trebuie se ne arătăm noi față de Dzeu și fiul seu Isus? În ce chip vom arăta noi mai bine mulțămînta noastră față de Dzeu și față de Isus fiul seu? (Asta e iubirea față de Dzeu, ca se împlinim poruncile lui. 1 Ioan 5, 3.)

Afară de Dzeu dela cine mai primiți voi binefaceri? Cum se vă arătați voi față de părinți, rudeni și învățători? Cînd vă veți arăta voi mulțămitori?

Cugetați puțin la modul cum căutau Iudeii pe bolnavii lipicioși, și-mi spuneți, dacă căutarea a fost bună? Cum ar fi fost bine să fie? Cum se caută azi bolnavii în spitalele creștine? Medicii nu se sfîșesc a se atinge de bolnavii cei mai periculoși și mai scârboși, de asemenea și îngrijitorii și îngrijitoarele petrec zi și noapte la patul bolnavilor și îngrijesc de ei. Prin cine s'a făcut schimbarea aceasta? Așa-î Christos care a iubit pe toți oamenii și ne-a învățat și pre noi să iubim pre toți, Chr., zic, a făcut că azi se îngrijesc și se vindecă mii de mii de oameni; aceasta e o minune mai mare decât vindecarea celor 10 leproși.

Ioan Pinciu.

Mihaïu Cogălniceanu.

Marele bărbat de stat al României, a murit Joi în 20. Iunie (2. Iulie) a. c. la 5 oare după amiază la Paris, sub decursul unei operațiuni, în etate de 85 de ani.

Guvernul României a dispus ca rămășițele bine-meritatului cetățean să fie aduse la Iași, unde se vor înmormînta pe spesele statului.

Săntirea bisericii din Prigor, și visitațiunea canonică a Prea Săntiei Sale întreprinsă în Almăj.

(Fine.)

În ziua următoare și-a continuat Prea Săntia visitațiunea canonică în comunele Pătaș și Borloveni-Vechi.

În Pătaș pe lângă alte decorațiuni a fost construit un arc triumfal cu inscripțiunea: „Între Prea Săntite Stăpâne, Dumnezeu Te-a adus,“ la carele aștepta preotul Vasilie Popoviciu, cu învățătorii și tinerimea școlară apoi poporul credincios. Fiind Prea S. Sa primit în modul descris și la alte locuri, apoi condus în s. biserică, aci după plinirea serviciului dzeese, preotul local a ținut următoarea vorbire:

„Bucură-te Sioane, câtă mirele teu a venit, eară tu biserică cea viie a lui Dumnezeu saltă și te veseleşce, căci bun e Domnul, cea ce prin aleșii săi cercetează și mângăie sufletul teu!

Concede-ne Î. P. S. Părinte și bunule Archiepiscopu să-ți spunem, că cu dor am dorit a vedea această ziua de mare serbătoare, pentru noi memorabilă, unică în felul seu, carea va rămânea ca o cerească suvenire, pentrucă nici părinții nici moșii noștri nu știu ca această comunitate să fie fost când-va cercetată de vr'unul din Archiereii săi, și așa cu tot dreptul se crede, că Prea Săntia Ta ești cel întâu, pe carele providența Te-a ales a ne aduce mângăiere; pentru aceea va rămânea această ziua memorabilă, povestindu-se cu plăcere din neam în neam.

Ce tribut însă să-ți aducem Stăpâne pentru atâta onoare? Puterile noastre sunt slabe, eară tîmplul acesta este atât de modest! Te asigur însă bunule Archiepiscopu, că inimile eredincioșilor sunt iubitoare, — Te rog să le primesci acestea ca dar suplinitoriu. Eară Tu Doamne cea ce ni-ai dat promisiuni nemincinoase a fi de față unde sunt doi sau trei adunați întru numele teu, fiind și acum de față, și văzînd dragostea noastră, fă ca Archiereul nostru Nicolae se vieze spre preamărirea Ta și folosul nostru: sănătos, mărit și îndelungat în zile ferice! Amin.“

Prea Săntia Sa a adresat poporului adunat frumoase învățăturii arătînd între altele, că și cu puteri și mijloace modeste s'au făcut lucruri însemnate.

Din Pătaș a trecut Prea Săntitul în Borloveni-Vechi, comună aflătoare în imediata apropiere a Pătașului. Aicea au alergat mult popor și din Pătaș. Preotul David Popoviciu cu poporul, cu învățătorii și cu tinerimea școlară întimpinînd pe Prea Săntitul l-a condus în modul arătat și în alte locuri în s. biserică. Aci după serviciul dzeese a urmat o scurtă cuvîntare a preotului, la carea respunzînd P. S. Sa a ținut poporului o cuvîntare instructivă, și după aceasta eșind din s. biserică s'a pornit către Prigor, fiind însoțit de mai multe persoane din Prilipet, Pătaș și Borloveni-Vechi.

Astfelu s'a terminat visitațiunea canonică a comunelor din Almăj, dintre cari Șopotul-Vechiu, Mocerș și Șopotul-Nou, apoi Putna nu s'au putut cerceta.

Îmi pare foarte reu că cuvîntările P. S. Sale nu mi s'au imprimat astfelu în memorie, ca să le fiu putut reproduce mai pe larg. Credința, dragostea și speranța a fost materia principală a ciclului cuvîntărilor P. S. Sale; nisece adevărate margaritare, care, dacă ca o sămîntă sănătoasă au picat în pămînt roditoriu, pot aduce fructe insutite.

În Prigor s'a luat prînzul la preotul Iosif Câmpăan fiind invitați d-l protopretore, Petru Vuia, și asesorul consistorial Michail Blidariu, apoi mai mulți fruntași din comună.

După prînz la dorința Prea Săntiei Sale i s'a prezentat un bătrîn, carele ca copil de 7—8 ani a luat parte la săntirea cea dintâlu a bisericii, adecă în anul 1805. A făcut apoi mai multe visite și Sămbătă dimineața la 8 oare a pornit către Iablanița, fiind însoțit de d-l protopretor Petru Vuia, de M. On. părinte Michail Blidariu, de părintele Iosif Câmpăanu, de primariul din Prigor dl Floca și încă de unii credincioși.

În toate comunele așteptau înaintea s. bisericii preoții cu mai mulți popor ni; apoi preotul din Pârvoja și cel din Petnic s'au alăturat la cortegiul Prea Săntiei Sale petrecîndu-l până la Iablanița.

În Iablanița, după ce P. S. Sa a făcut douăe visite, s'a luat prînzul la părintele George Tatu, sub decursul căruia acesta a rădicat toast în sănă-

tatea P. S. Sale. P. S. Sa în răspunsul său a făcut amintire de unele episoade din viața Marelui Arhiepiscop Andrei Br. de Șaguna, carele a stat în amicitie cu preotul de odinioară Tatuca și a redat paharul pentru preot și familia lui, apoi a tostat pentru d-l protopretor Petru Vuia, carele a fost neobosit în întreaga călătorie, și de când a intrat pe teritoriul cercului său nu s'a despărțit pe nici un moment, ba acum l-a petrecut și pe teritoriul străin. D-l protopretor răspunzând mulțămese Prea Sântiei Sale și îl asigură, că zilele ce le-a petrecut P. S. Sa în Almăj sunt pentru dânsul zile de serbătoare. Au mai urmat apoi și alte toaste animate.

Cătră 4 oare după amiază P. S. Sa a fost petrecut la gară unde sosind trenul dela Orșova respective Mehadia cei prezenți și-au luat rămas bun dela Arhiepiscopul lor, carele împărțându-le binecuvântarea arhiepiscopască, a pornit cu trenul cătră Caransebeș, fiind însoțit până la „Porta orientalis“ de P. On. D. protopresbiter Michail Popoviciu.

Când ajung la finea raportului despre sântirea bisericii din Prigor, și despre visitațiunea canonică întreprinsă de Prea Sântitul Domn Episcop diecesan, Nicolae Popea, nu mă pot ținea de a nu mai face unele observări.

Întreaga călătorie a Prea Sântiei Sale începând dela „Porta orientalis“ a asemănat cu o călătorie triumfală, toate comunele au fost frumos decorate, în tot locul salve de treacuri signalau sosirea, petrecerea și plecarea Prea Sântiei Sale, din toate comunele au venit banderile, cari mergeau înaintea trăsurilor. În comună nici când nu se vor fi întrebuințat atâtea flori, ca cu ocaziunea venirii Prea Sântitului Episcop, carele în sensul adevărat al cuvântului ori unde călca, punea piciorul pe flori. Deși zile de lucru totul au luat vestimente de serbătoare. Și dacă aceste pregătiri toate s'au putut face, deși abea cu două zile, ba unele comune numai cu câte o zi înainte, au știut că vor fi cercetate, atuncea fără îndoială, numai iubirea fească, și venerațiunea poporului față de Prea Sântia Sa este cea putere, carea în timp scurt a îmbrăcat totul serbătoresc.

Prea Sântia Sa în tot locul a fost primit cu bucurie și însuflețire, și pot afirma, că a și eucerit toate inimile.

Onoare preoției și învățătorimeii, onoare corporațiilor bisericescii, onoare domnilor notari cercuali și primari comunali, onoare inteligenței și poporului nostru almăjan, cari toți serbătorind s'au întrecut de a face cât mai plăcută petrecerea Prea Sântiei Sale în mijlocul lor.

Prea Sântia Sa a putut să se întoarcă acasă mângăeat în sufletul său despre cele văzute și auzite. A putut să-și câștige convingerea că în Almăj are biserica frumoasă, fii credincioși, demni de strămoșii lor, cari în timpurile cele mai grele au știut

să păstreze nepătată biserica și credința lor strămoșească și adevărată.

Onoare se cuvine Spectabilului Domn protopretor Petru Vuia, despre carele de altmintelea trebuia la locul prim să amintesc, atât pentru ospitalitatea sa, cât și pentru deosebitul interes și zel manifestat în decursul întregii călătorii începând dela Pârvoava, încolo și înapoi până la gara din Iablanita. D-Sa mult a stăruit pe lângă P. S. Sa ca să officieze s. liturgie în Bozoviciu.

Se cuvine onoare și în deosebi comunei bisericescii din Prigor pentru ambițiunea ei nobilă, ca s. biserică să se sântescă prin Prea Sântia Sa, prin ce a accelerat visitațiunea canonică în părțile Almăjului.

* * *

Deoarece până acum nu s'a făcut amintire despre s. biserică renovată din Prigor, respective despre lucrările săvârșite acolo, așa fie aicea atins pe scurt, că pictura bisericii îndeplinită de Bartolomeu Dellionini din Logoj este pe deplin corespunzătoare, și toată lucrarea lui merită laudă. Dacă dânsul, carele e om încă tânăr, va continua a lucra și în alte comune cu conștiință și cu zel, atunci va deveni un pictor foarte căutat.

Ce s'atinge de lucrările de sculptură, timplă etc., acestea merită toată lauda, și sunt dovadă, că sculptorul Ianăș Miter din Vranu e un sculptor dibaciu. Se minunează omul cum cineva, carele n'a învățat arta sculpturii la nici o școală, la nici o academie, a ajuns la atâtea dexteritate, ca să nu zic deplinătate în arta sculpturii! Semn, că pe poporul român l-a înzestrat Dumnezeu cu calități emnente. Câte genii strălucitoare ar reșări din acest popor, dacă vitregia timpului nu l-ar fi despoiat de mijloace!? Să sperăm, că toate se vor îndrepta.

Lucrările de sculptură ale lui Ianăș Miter se pot recomanda fie-cărui.

Un martor oculariu.

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor
bisericescii,
de TRAIAN BARZU.

Protocolul principal.

(Urmare.)

Observări.

1. Evidențele după modelul despătmântelor II, III și IV pentru datorășii cu obligațiunile le-am aflat la toate socotelele bisericescii, numai cât sub alte numiri. Acî deci me restring numai la justificarea unor însușiri, prin care modelul de evidență al datorășilor cu obligațiunile din această instrucțiune se deosebesce în cât-va de alte evidențe d'ale datorășilor cu obligațiunile și anume:

a) Am mai adăus încă un titlu de pretenziune, care poartă numirea de „anticipațiuni de spese de proces și altele.“ Este știut, că bisericile noastre adese-ori vin în astfelu de pozițiuni, că sunt silite de a împrocasa pe unii datorășii, cari nu-și împlinesc deobligămintul lor, în care cazuri apoi, biserica trebuie să anticipeze dela

sine speșele de proces. Cu alte ocazii carăși bisericele trebuie să solvească pentru datorașii ei unele competențe erariale, cum sînt d. e. competența de intabulațiune. Fiind-că aceste sume anticipate din cassa bisericii, datorașul are să le înapoieze bisericii, de aceea este în interesul bisericii, ca în despărțimintele datorașilor cu obligațiuni să se afle un loc, unde sumele anticipate dela biserica, care au a fi înapoiate, să se poată scrie în sarcina datorașilor și astfel să se poată ținea în evidență.

b) Atât pentru capitalele vechi din anii trecuți, cât și pentru capitalele noi din anul curent, se află în despărțimintele datorașilor cu obligațiuni rubrici separate, această separare cu o afă de lipsă din acel motiv, fiind-că prin aceasta se ușurează mult lucrarea la revisiune și fiind-că se întimplă adese-ori, că camelele restante se capitalizază, iar despre capitalul întreg se face o nouă obligațiune.

Acelor compunătorii de socoteli, cari nu sînt contabili de profesinne, le prinde bine, dacă despărțimintele datorașilor cu obligațiuni e înzestrat cu rubricile, care îi îndreaptă că ce au de făcut în astfelu de cazuri. Adeca însesii rubricile le arată că la despărțimintele III al intereselor au să însemne, că restanța de interese s'au împăcat prin dare de obligațiune; iar la despărțimintele II al capitalilor se înseamnă, că cătră capitalul vechiu, rămas la finea anului trecut, s'au mai adans în anul curent un capital nou.

2. Obligațiunile trebuie să se provadă cu timbru după scala a II-a de timbre.

3. De după venitul de interese, dacă întreg venitul anual al bisericii trece peste suma de 315 fl., atunci trebuie să se solvească dare de interese, însă numai după aceea sumă de interese, care de faptă a și înscurs în cassa bisericii.

Se înțelege de sine, că după interesele ce le primesce biserica dela cassele de păstrare nu are să solvească dare de interese, deoarece această dare o solvește însesii respectivele casse de păstrare. De asemenea nu se solvește dare de interese nici după interesele ce le primesce biserica după obligațiunile sale de stat, deoarece acestea s'au că sunt scutite de dare, s'au dacă și nu sînt scutite, apoi darca o detrage însuși oficiul de dare, cu ocaziunea, când solvește interesele după obligațiunile de stat.

Pentru venitul de interese al fundațiunilor, ce servesc pentru scopuri de cultură și de binefaceri, nu se solvește dare de interese.

4. Corectitatea în manipulațiune pretinde, ca datorașii cu obligațiuni să primească un libel, în care se induce atât prescrierea datorilor de capital, de interese și de anticipațiuni de spese, cât și solvirile făcute spre depurarea acestor datorii. Folosirea acestor libele se recomandă și pentru aceea, ca astfelu datorașul totdeauna să fie în curat cu ceea-ce el datorează și cu ceea-ce a împăcat din datorile sale. Mai departe și pentru aceea e de recomandat, fiind-că acestea în mâinile datorașilor încă sunt o controlă în ceea privință, ca manipulanții să nu poată retăcea sau ascunde solvirii întimplate din partea datorașilor cu obligațiuni, căci ivindu-se astfelu de prepusări, prin o liquidare făcută pe baza libelelor aflătoare la datorașii bisericii, ușor se poate constata, dacă manipulanții bisericii ar fi încasat banii dela datorași, pe care nu i-au petrecut în ziuariul de cassă și în despărțimintele datorașilor cu obligațiuni.

5. Interesele după capitalele bisericii clocate la privați, în obligațiuni de stat sau în casse de prstrare, se socotesc de regulă la finea fie-cărui an pe anul întreg; iar în cazul când datorașul împacă datoria sa de capital în decursul anului, în acest caz interesele se socotesc în ziua, când datorașul împacă datoria sa și amune numai pe timpul dela 1 Iănuare până la ziua solvirii.

Despărțământul V.

pentru însemnarea veniturilor dela clopote, scaune, cununii arenzi și chirii, naturale și diferite.

(Datorașii fără obligațiuni.)

1. Pentru tragerea clopotelor după Măria, fiica lui George Adam, biserica are să capete dela George Adam o taxă de 2 fl. Cine are să pretindă suma de fl., și cine e datoriu a o solvi?

Biserica are să pretindă, iar George Adam e datoriu a solvi suma de 2 fl., adeca biserica e creditorul, iar George Adam datorașul.

2. George Adam a luat în arendă dela biserica morminții cu prețul de 15 fl. Cine are să pretindă și cine e datoriu a solvi suma de 15 fl.?

Biserica are să pretindă, iar George Adam e datoriu a solvi suma de 15 fl., adeca biserica e creditorul, iar George Adam datorașul.

3. George Adam cumpără dela biserica 1 Hl. de grâu cu prețul de 6 fl. Cine are să pretindă și cine e datoriu a solvi suma de 6 fl.?

Biserica are să pretindă, iar George Adam e datoriu a solvi suma de 6 fl., adeca biserica e creditorul, iar George Adam e datorașul.

Totdeauna când biserica are un venit oare care pentru trasul clopotelor, pentru scaune, pentru cununii, pentru arenzi și altele trebuie să se afle cineva carele să fie datoriu a plăti bisericii acel venit. În astfelu de cazuri biserica e creditorul, iar cel-ce are a plăti venitul, este datorașul.

Cum se poartă despărțământul V. al datorașilor fără obligațiuni?

De prinderi:

4. George Adam a rămas în restanță la finea anului trecut 1889 în datorii fără obligațiuni cu suma de 8 fl. 60 cr. Unde se înscamnă această datorie veche a lui George Adam?

În rënd cu numele datorașului George Adam, în despărțământul V al datorașilor fără obligațiuni și în rubrica a 4-a, numită „datoria rămasă în restanță la 31. Decembre 1889.“

5. George Adam cumpără dela biserica în 3 Martie 1890 1 Hl de grâu cu prețul de 6 fl. Unde se înscamnă această datorie nouă a lui George Adam?

În rënd cu numele lui George Adam în despărțământul V al datorașilor fără obligațiuni și în rubrica a 10-a, numită „datorează pentru naturalele vindute.“

6. George Adam are să solvească bisericii o taxă de 2 fl. pentru tragerea clopotelor după fiica sa Măria, răposată la 18 Martie 1890. Unde se înscamnă această datorie nouă a lui George Adam?

În despărțământul al V-lea și în rubrica a 5-a, numită „datorează pentru trasul clopotelor.“

7. George Adam a luat în arendă la licitațiunea din 5 Mașu a. c. carba din morminții cu prețul de 15 fl. Unde se înscamnă această datorie nouă a lui George Adam?

În despărțământul V. și în rubrica a 8-a numită „datorează pentru arenzi.“

Regula I. *Toate datoriile unui credincios, despre care el n'a dat obligațiune bisericii, se petrec în despărțământul V. al datorărilor fără obligațiuni, astfelu că datoriile se înșiră toate în rënd cu numele respectivului credincios și se petrec în rubrica ce poartă numirea, care corespunde naturii datoriei. Adecă: datoria rămasă în restanță din anul trecut, se petrece în rubrica a 4-a. Datoria pe clopote se petrece în rubrica a 5-a. Datoria pe scaune se petrece în rubrica a 6-a. Datoria pe cununii se petrece în rubrica a 7-a. Datoria pentru arenzi se petrece în rubrica a 8-a.*

(Va urma.)

Repausul de Dumineca.

Cu ziua de 3/15. Iulie a. c. intră în vigoare articolul de lege XIV. din 1891. *despre repausul de Dumineca, și Dumineca de 7/19. Iulie este cea dintâiu în care se aplică dispozițiile legii.*

În înțelesul acestei legi în toate Duminecile, precum și în ziua de S. Stefan (în 8/20. August), dela șase oare dimineața până la șase oare dimineața în ziua următoare, este repaus de cel puțin 24 de oare, dela lucru de industrie.

Dela dispuseciunile acestei legi sunt dispensate unele meserii pe temeiul ordonanței ministeriale de comerțu provezute în §. 3. al acestei legi.

Apel.

În locul ccalelor de prenumerațiune separate, îmi iau voe numai pe calea aceasta a face un apel scurt la sprijinul binevoitoriu al onorab. public român întru edarea unui volum de poezii diverse, care va purta titlul: „*Buchetul meu*“. Volumul va fi mai bine de 8—9 coale tipărite cu prețul moderat de 1 fl. fără porto postal. Banii de prenumerațiune sunt a-se trimite nainte subscrișului până la 4/16 August, când apoi se va pune sub tipariu și va apărea nesmintit până în Octombrie a. c. Esemplare superfue nu se vor tipări; deaceca doritorii de a avea cartea, sunt rugați a se însinua până la terminul espus.

Kétegyháza, (ctt. Békés) 12/24 Iunie 1891.

Iosif Ioan Ardelean.

Mulțămită publică.

Despărțământul B.-Comloș al Reuniunii învățătorilor gr. or. rom. din diecesa Aradului, exprimă cea mai călduroasă mulțămită acelor inimi nobile, cari au contribuit cu denariul lor la modestul nost apel pentru rēdicarea monumentului în memoria binemeritatului director și profesor *Constantin Ioga Diaconoviciu*.

1. Prin listele din trecut a încurs 95 fl. 16 cr.

2. Lista 16 colectant D-I Antoniu Minișan din S.-Nicolaul-Mare, dela d-sa 1 fl., D. Petroviciu 1 fl., G. Vințan și Savu Albu câte 50 cr. Suma 3 fl.

3. Lista Nr. 85. Revdis. D. adm. protopresviterul Petru Anca în Maierele Timișorii 2 fl. Suma 2 fl.

4. Lista Nr. 96. Spectab. D. Michaiu Veliciu, adv. în Chișineu 2 fl. Suma 2 fl.

5. Lista Nr. 59. Revdis. D. Sebastian Olariu, protopresviter în Făget 1 fl. N. N. 20 cr., R. Raduloviciu Bătesci, I. Balint Povergina, P. Dalea Curtea și V. Nicorescu Timișesci câte 20 cr. Suma 2 fl.

6. Lista Nr. 14. colectant d-I învățătoriu Iosif Anuica din Iancabid, dela d-sa 20 cr., N. Raichiciu, paroch 1 fl., R. Bontila, inv. 1 fl., P. Jebelean, V. Berțan, A. Bessu, P. Jebelean, A. Stoicu și A. Idvorean câte 50 cr., ear T. Idvorean și T. Bessu câte 20 cr. Suma 5 fl. 80 cr.

7. Lista Nr. 29. Revdis. D. Augustin Hamsea, director seminarial Arad 2 fl. Suma 2 fl.

8. Lista Nr. 47. Spectb. D. Stefan Abrudan jude regese în Buziaș 3 fl. Suma 3 fl.

9. Lista Nr. 45. Spectb. D. Elia Traila, avocat în Oravița 2 fl. Suma 2 fl.

10. Lista Nr. 49. colectant Spectb. D. Nicolae Zigre, adv. și secret. consist. în Oradea-Mare, dela D-sa 1 fl. 50 cr., Magnificenția Sa Ieroteiu Beleş, vicariu episcopesc 5 fl., Toma Păcală protopresbiter în Oradea-Mare 3 fl., Teodor Filip în Lugoșul de sus, Elia Moga în Robogani, Ioan Groza în Orade, Nicolau Diamandi și Georgiu Papp câte 1 fl. ear Maria Porumb din Tulca 50 cr. Suma 15 fl.

11. Lista Nr. 44. Dr. G. Ilea, avocat Cluj 2 fl. Suma 2 fl.

12. Lista Nr. 43. Ioan Budințian, adv. Bogșa 2 fl. Suma 2 fl.

13. Lista Nr. 58. R. D. Trifon Miclea, ppviter în Uzdin 2 fl. Suma 2 fl.

14. Lista Nr. 21. R. D. Zacharie Boiu 3 fl. Suma 3 fl.

15. Lista Nr. 51. R. D. Ioan Evuțan, paroch în Peceia-Rom. dela D-sa 1 fl., d-nii învățători G. Gebeleş, Ioan Ardelean și Ioan Efticiu câte 1 fl. Suma 4 fl.

16. Lista Nr. 55. colectant învățătoriu Iuliu Vuia B.-Comloș, dela: R. D. Moise Bocșan, ppviter Arad 2 fl., Ioan Papp Orade 2 fl., Dr. Georgiu Vuia, medic 3 fl., Dr. Florian Duma, Demetrie Antonescu Arad, câte 1 fl., Georgiu Gopoviciu Siria 1 fl., Ioan Beleş Arad 1 fl., Aurel Suciu Arad 1 fl., Dr. Georgiu Plop Arad 2 fl., Dr. Ioan Suciu Arad 1 fl., Petru Truța Arad 1 fl., Petru Suciu Ucuriș 1 fl., Vasile Beleş Radna 2 fl., Dr. Georgiu Popa, referinte Arad 1 fl. Suma 20 fl.

Suma totală 163 fl. 96 cr.

Sunt respectuos rugați și ceialalți St. D-ni colectanți a ne remite neanănat listele la adresa mea în B.-Comloș. Gleichenberg, în 23. Iunie 1891.

Iuliu Vuia,

v. președintele reuniunii.

Varietăți.

Esposiția din Timișoara se va deschide *nerevocabil Duminecă în 7/19. Iulie a. c.* și așa toți cei ce au însinuat obiecte pentru esposiție, sunt rugați ale trimite cât mai îngrabă, ca să poată fi arangiate la timp.

În 4/16. Septembrie a. c. *Maiestatea Sa* va cerceta esposiția din Timișoara.

† **Cardinalul Ludovic Hainald**, metropolitul romano-catolic din Calocsa, a reposat Sâmbăta trecută în etate de 75 de ani. El a jucat în viață un rol însemnat nu numai pe terământul bisericesc unguresc, ci și pe cel politic.

Nr. 370/1891,

Concurs.

Spre conferirea stipendiilor devenite în vacanță din **Fundațiunea lui Gozdu** pe anul școlastic 1891/2 pentru studiile dela facultățile mai înalte, se escrie concurs sub următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze, că sunt fiii de cetățeni ungari și se țin de biserica ortodoxă orientală română și studiază la vre-un institut public din patrie cu succes bun, și că nu sunt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor.

2. La conferirea stipendiilor vor avea preferință ce mai înaintați în studii și în calculi.

3. Cei-ce vor să studieze la vre-un institut afară din patrie au să se motiveze pe deplin această necesitate, ca să li-se esopereze concessiunea ministerială, fără de carea stipendiul în străinătate nu se poate asigna.

4. Petițiunile instruate cu toate documentele necesarii sunt a se adresa la cancelaria fundațiunei lui Gozdu (Budapest király-utca 13. szám.) până la 1. August a. c. calendariul nou.

5. Totdeodată se provoacă foștii stipendisti, ca până la 1. August a. c. cal. nou să arete rezultatul studiilor din anul școlastic 1890/91, căci altcum li se va sista stipendiul avut.

Budapesta la 1. Iulie 1891.

[36] 2—3

Comitetul.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a din comuna **Căpăt** protopopiatul Buziașului se escrie concurs cu termen de recurgere până la 20 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acesta parohie sunt:

1. 45 de jugere de pământ, două grădini intravilane de câte $\frac{1}{2}$ juger de pământ una.

2. Stola usuată dela 521 de suflete.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avisați că recursurile instruate conform stat. org. bis. și Regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parochial, să se substearnă oficiului protop. în Jebel.

Preoții recurenți la aceasta parohie au să dovedească, cumcă până la finea anului 1890 și-au plătit contribuțiunea, spesele de regularea apelor, equivalentul, sidoxia episcopoeasca, și competența protopresviterală.

În fine recurenții sunt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Competentul, care se va înfățișa de mai multe ori în comună, sau va veni în ziua de alegere, va fi eschis din candidație.

Căpăt, în 8 Aprilie 1891.

[37] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresviterul concerninte.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala română gr. or. din **Iabuca**, protopresviteratul Vêrșetului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 300 fl.
2. Pentru conferințele învățătoresci 7 fl.
3. Pentru scripturistică 4 fl.
4. Lemne de foc 16 metri.
5. Cortel liber și
6. Un juger și jumătate de pământ arătoriu.

Cei-ce doresc a ocupa acest post sânt avisați a-și instrua recursurile conform statutului organic bis. și adresate comitetului parochial, a-le trimite oficiului protopresviteral în *Mercina posta: Varadia*. Recurenții se pot presenta odată în biserică în vre-o Duminecă ori sâmbătoare, dar nici decât în ziua de alegere.

În conțelegere cu comitetul parochial.

[35] 3—3

Ioan Popovicu,
protopresviter.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din **Curtea** protopresbiteratul Făgetului se escrie concurs cu termen de 30 de zile începând dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 350 fl.
2. Spese de scripturistică 8 fl. v. a.
3. Conferințele învățătoresci 6 fl. v. a.
4. Pentru servitoriul scoalei 12 fl.
5. 32 metri de lemne dintre cari 16 pentru încălzitul școalei, ear 16 pentru învățătoriu.
6. Dela fie-care înmormântare unde va fi chemat 20 cr. eară cu liturgie 40 cr.
7. Locuință liberă și o grădină intravilană și extravilană.
8. Doauă jugere de pământ arătoriu de clasa a doua.

Cei-ce doresc a ocupa acest post învățătoresc au să dovedească că au absolvat patru clase gimnasiale și au testimoniu de calificăciune pentru stațiune cu dotațiune bună, vor fi preferiți cei-ce vor dovedi că pelângă calificăciunea recerută cunosc musica vocală și instrumentală, pentru a instrua chorul bisericesc.

Alesul învățătoriu este îndatorat a îndeplini și funcțiunea de cantor bisericesc precum și scripturistica în comitetul și sinodul parochial.

Doritorii de a recurge la acest post, vor subșterne recursurile lor provăzute cu documentele prescise mai sus și conform statului organic și regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parochial din Curtea, la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Făgetului până la terminul deschis.

Comitetul parochial dorește ce recurenții să se presentsinte în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în sânta biserică, dar nici decât în ziua de alegere.

Curtea, din ședința comit. ținută la 15 Aprilie 1891.

[38] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **Sebastian Olariu** protopresviter tractual.

Mersul trenurilor

pe liniile drumului de fer austro-ungar
valabil dela 1. Iunie 1891 stilul nou.

Tren mixt	Tren local de persoane	Courier	Tren de persoane	Arătarea timpului din dreapta stațiilor se cetește din jos în sus.	Tren de persoane	Tren local de persoane	Courier	Tren mixt
9.20	5.20	6.56	5.40	Plec. Timișoara-Josefin Sos.	9.20	8.16	8.36	4.06
9.41	5.39	7.09	5.56	Timișoara-Fabric	9.05	8.00	8.23	3.49
× 9.48	× 5.45			Casa verde, cant. Nr. 4.		× 7.44		3.57
× 9.56	× 5.53			Giroda, cant. Nr. 6.		× 7.37		3.28
10.09	6.04		6.12	Remetea	8.48	7.29		3.17
10.31	6.21		6.29	Recaș	8.32	7.12		2.57
10.57	6.42		6.48	Topoloveți	8.15	6.53		2.36
11.14	6.54			Chisetu, cant. Nr. 22.		× 6.35		× 2.17
11.25	7.02		7.04	Belinț-Chisetu	7.57	6.28		2.08
11.39	7.12			Coșteiu-Silva, cant. Nr. 27.		× 6.17		× 1.53
12.20	7.30	8.12	7.29	Logoj	7.35	6.05	7.22	1.37
12.51	7.51		7.46	Găvoșdia	7.14	5.45		1.53
× 1.03	8.00		× 7.54	Jena, cant. Nr. 42.	7.05	× 5.35		× 12.39
1.24	8.15		8.07	Căvărăș-Sacul	6.54	5.24		12.23
× 1.45	8.29		× 8.19	Zăguzen, cant. Nr. 49.	6.42	5.11		× 12.04
2.55	8.43	9.04	8.42	Caransebeș	6.31	5.00	6.38	11.48
3.17	Sosece		8.57	Cârpa	6.07			10.07
4.01			9.24	Slatina	5.46			9.23
4.21			9.39	Armeniș	5.32			9.01
4.40		× 9.59	9.52	Teregova	5.20		× 5.39	8.47
5.13		10.17	10.13	Poarta orientală	5.07		5.29	8.29
5.35			10.27	Cornea	4.41			7.55
5.54			× 10.41	Crușoveți	4.22			7.21
6.15			10.53	Iablănița	4.10			7.01
6.40			11.05	Mehadia	3.53			6.23
6.54		11.09	11.14	Băile lui Ercule	3.40		4.20	6.00
7.17		× 11.19	11.27	Topleți	3.24		× 4.07	5.38
7.45		11.36	11.45	Sos. } Orșova	3.05		3.50	5.00
Sosescce		11.42	2.01	Plec. }	2.35		3.20	
		11.50	2.10	Sos. } Verciorova	2.26		3.12	

Caransebeș, în 27. Maiu 1891.

Șeful de stațiune: **KOBLITZ.**

Pentru sezonul băilor se capătă bilete **tour și retour** dela Caransebeș la Băile-Erculane clasa II. 3 fl. 10 cr. clasa III. 2 fl. 6 cr. **cu valoare de opt zile.** Aceste bilete se pot folosi și la trenurile de **courier**, mai plătind la biletul de cl. III. 1 fl. 39 cr., la biletul de cl. II. 57 cr. adică mai lesne decât în anul trecut la bilete de cl. III. cu 38 cr., la bilete de cl. II. cu 18 cr.

➔ În urmarea unei ordonanțe noi nu este ertat a intra pe peronul garei fără bilet de 10 cr. de persoană.

